TỔNG CỤC KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
TRUNG TÂM ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN

Số: NNHD-06/TDMB/TTUD

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 01 tháng 6 năm 2023

BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC TRUNG DU MIỀN NÚI PHÍA BẮC THỜI HẠN THÁNG

(Từ ngày 01/6/2023 đến ngày 30/6/2023)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 5/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 64-85%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 485-636ºC; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 102-108mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 38-132mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 30-35ºC, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 20-26ºC, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 1,0-1,5^{o}C; Riêng khu vực Đông Bắc Bộ cao hơn từ 0,5-1,0^{o}C. Tổng lượng mưa thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 40-80%

Trong tháng 5/2023 đã xảy ra 02 trận dông lốc, mưa đá vào các ngày 07/5 tại các huyện Quảng Hòa, Hà Quảng, Trùng Khánh tỉnh Cao Bằng; ngày 08/5 tại xã Sán Chải, Nàn Sán - huyện Si Ma Cai tỉnh Lào Cai và các huyện Quang Bình, Hoàng Su Phì, Yên Minh, Vị Xuyên, Bắc Quang tỉnh Hà Giang. Trong tháng 5 đã xuất hiện 03 đợt nắng nóng diện rộng từ ngày 04-07/5, đợt từ ngày 16-23/5 và đợt từ ngày 27-30/5; đáng chú ý, đợt từ ngày 04-07/5 là đợt nắng nóng gay gắt và đặc biệt gay gắt diện rộng, nhiều nơi đã xuất hiện các giá trị vượt giá trị lịch sử (GTLS) quan trắc cùng thời kỳ. Trong tháng 5 đã xảy ra 02 đợt mưa diện rộng vào các ngày 08-16/5 và đêm 24-27/5. *(Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).*

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-31/05/2023)

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 5
Độ ẩm không khí (%)	65-87	65-87	59-81	64-85
Nhiệt độ tối cao (ºC)	29-35	28-35	32-36	30-35
Nhiệt độ tối thấp (ºC)	20-25	19-25	21-27	20-26
Tích ôn hữu hiệu (ºC)	168-207	146-208	171-225	485-636
Mưa hữu hiệu (mm)	2-44	4-44	3-45	38-132
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	34-36	34-36	34-37	102-108

Lúa Chiêm Xuân trong tháng 5 phổ biến trong các giai đoạn phơi màu - chắc xanh – chín – thu hoạch. Trong tháng 5 đã xuất hiện 03 đợt nắng nóng diện rộng từ ngày 04-07/5, đợt từ ngày 16-23/5 và đợt từ ngày 27-30/5; đáng chú ý, đợt từ ngày 04-07/5 là đợt nắng nóng gay gắt và đặc biệt gay gắt diện rộng, nhiều nơi đã xuất hiện các giá trị vượt giá trị lịch sử (GTLS) quan trắc cùng thời kỳ. Do ảnh hưởng của nắng nóng, nhiều diện tích lúa trong khu vực xảy ra tình trạng thiếu nước gây ảnh hưởng lớn đến sinh trưởng của lúa; tuy nhiên nắng nóng giúp cho các trà lúa chín đều đồng thời giúp cho công tác thu hoạch và dọn dẹp đồng ruộng sau thu hoạch diễn ra thuận lợi. Trong tháng 5 khu vực xảy ra 02 trận dông lốc, mưa đá vào các ngày 07/5 và 08/5 tại các tỉnh Cao Bằng, Lào Cai, Hà Giang gây thiệt hại cho một số diện tích lúa trong khu vực; ngoài ra, trong tháng 5 còn xảy ra 02 đợt mưa dông diện rộng vào các ngày 08-16/5 và đêm 24-27/5 gây ngập úng cho một số diện tích lúa trong khu vực khiến cho cây lúa sinh trưởng kém. Các đối tượng sâu bệnh gây hại chủ yếu trên cây lúa trong tháng 5: rầy nâu, rầy lưng trắng, bệnh đạo ôn cổ bông, bệnh khô vằn…

Cây vải trong giai đoạn phát triển quả - vào cùi - đỏ vai, các diện tích vải sớm hiện đã cho thu hoạch. Thời tiết của khu vực trong tháng có nhiều diễn biến thất thường. Trong tháng 5, khu vực xảy ra 3 đợt nắng nóng vào khoảng tuần đầu, tuần thứ 3 và tuần cuối tháng đã khiến cho cây vải bị thiếu nước gây ảnh hưởng đến quá trình sinh trưởng của cây vải. Bên cạnh nắng nóng trong tháng 5 xuất hiện 2 đợt mưa dông diện rộng, trong 2 đợt mưa dông nhiều nơi trê khu vực xảy ra mưa vừa, mưa to đã gây ra tình úng nước (tại những vùng trũng thấp) và gây ra tình trạng nứt quả gây ảnh hưởng đến mẫu mã và chất lượng quả vải khi thu hoạch. Sâu đục cuống quả, bọ xít nâu, bệnh mã mực… là các đối tượng gây hại chủ yếu trên cây vải trong tháng 5.

2. Dự báo

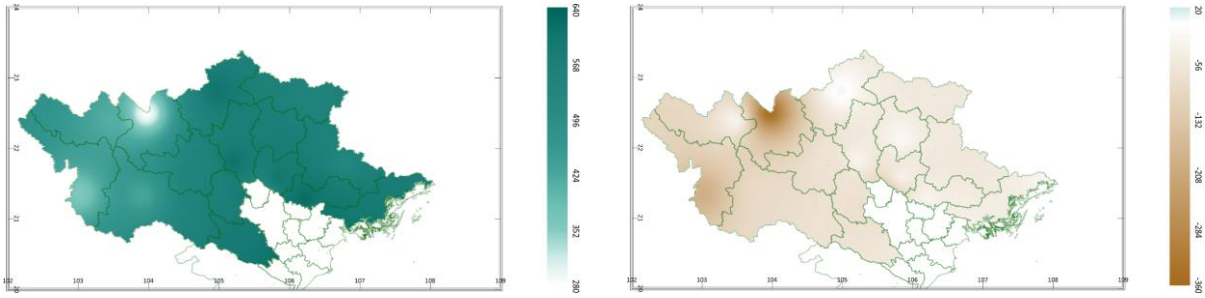

a) Tổng tích ôn hữu hiệu tháng *b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước*

Hình 1: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu

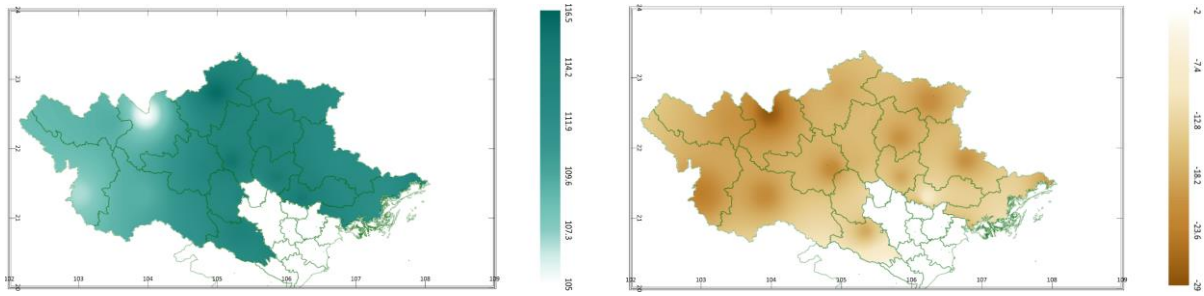

a) Tổng lượng mưa hữu hiệu tháng *b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước*

Hình 2: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu

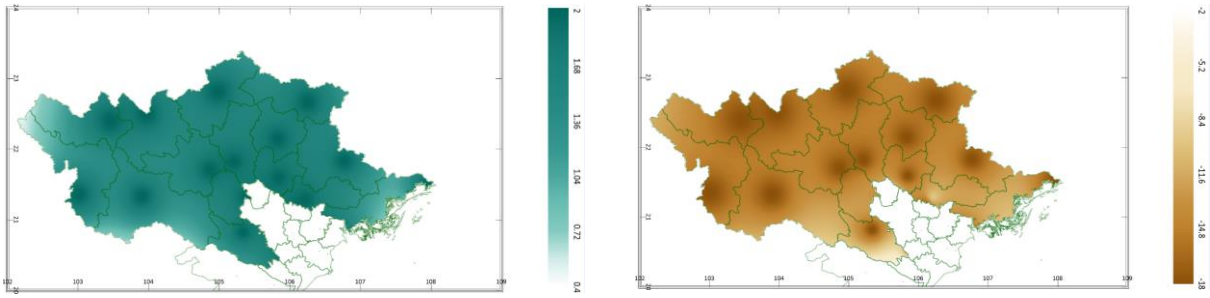

a) Cân bằng nước *b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước*

Hình 3: Bản đồ cân bằng nước

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 21-33ºC, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 16-27ºC, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 100-223ºC, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 93-109ºC, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 88-198ºC. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong tháng) trên toàn khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 17-191ºC.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 35-39mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 35-39mm, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 35-39mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu trên toàn khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 8-28mm.

Độ ẩm không khí tháng 6/2023 dao động trong khoảng 84-89%. Lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 100-111mm. Mức độ đáp ứng nước cho cây trồng trên khu vực cơ bản được đảm bảo, nhiều nơi lượng mưa cao hơn so với nhu cầu của cây trồng có thể lên đến 2%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 6
Độ ẩm không khí (%)	79-88	84-90	86-92	84-89
Nhiệt độ tối cao (°C)	22-35	21-33	21-32	21-33
Nhiệt độ tối thấp (°C)	16-28	16-27	15-27	16-27
Tích ôn hữu hiệu (ºC)	100-223	93-109	88-198	281-627
Mưa hữu hiệu (mm)	35-39	35-39	35-39	105-116
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	33-37	33-37	33-37	100-111
Cân bằng nước (%) (Cây trồng hàng năm)	2%			

3. Cảnh báo khả năng tác động

Nhiệt độ trung bình tháng 6/2023 tại khu vực Bắc Bộ phổ biến ở mức cao hơn so với TBNN từ 0,5-1,0^{o}C, có nơi cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ; Tổng lượng mưa phổ biến ở mức thấp hơn so với TBNN từ 10-20%. Trong tháng, bão/ATNĐ có khả năng hoạt động trên Biển Đông gây ảnh hưởng đến khu vực. Nắng nóng còn xảy ra trong những ngày đầu tháng sau đó cường độ nắng nóng tạm thời suy giảm và có xu hướng gia tăng trở lại từ khoảng giữa tháng. Trên khu vực có khả năng xảy ra nhiều ngày nắng nóng và số ngày nắng nóng ở mức cao hơn so với TBNN *(Nguồn: Trung tâm DB KTTV Quốc gia).*

Lúa Chiêm Xuân phổ biến trong giai đoạn trổ bông – phơi màu – chín – thu hoạch; Lúa Mùa sớm trong giai đoạn xuống - gieo cấy - bén rễ - hồi xanh. Trong tháng 6, bão/ATNĐ có khả năng hoạt động trên Biển Đông gây ảnh hưởng đến khu vực, nên cần theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết để có các biện pháp ứng phó kịp thời khi có bão/ATNĐ. Ngoài ra, trong tháng 6, khu vực có khả năng xảy ra nắng nóng trong nhiều ngày, nắng nóng xuất hiện từ đầu tháng sau đó tạm thời suy giảm về cường độ và nắng nóng có xu hướng gia tăng trở lại từ khoảng giữa tháng, nắng nóng giúp cho các diện tích lúa Chiêm Xuân chín đều và công tác thu hoạch các diện tích lúa đã chín diễn ra thuận lợi nên người dân cần tranh thủ những ngày thời tiết nắng ráo để tập trung thu hoạch các diện tích lúa đã chín. Dự báo tổng lượng mưa hữu hiệu của khu vực trong tháng 6 dao động trong khoảng 105-116mm; mức độ đáp ứng nước cho cây trồng trên khu vực cơ bản được đảm bảo, nhiều nơi lượng mưa cao hơn so với nhu cầu của cây trồng có thể lên đến 2%. Do đó, người dân cần có các phương án để điều tiết nước hợp lý khi có mưa to nhằm đảm bảo cho cây lúa sinh trưởng khỏe mạnh,

hạn chế sự phát triển của sâu bệnh hại đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho công tác thu hoạch các diện tích lúa đã chín. Bệnh đạo ôn, bệnh khô vằn, trưởng thành sâu cuốn lá nhỏ, rầy nâu/rầy lưng trắng là các đối tượng có khả năng tiếp tục gây hại trên lúa Chiêm Xuân trong tháng 6; trên lúa Mùa sớm, các đối tượng gây hại chủ yếu như ốc bươu vàng, chuột, bệnh nghẹt rễ, rầy di trú… Trong quá trình chăm sóc, người dân cần thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, kịp thời phát hiện các đối tượng gây hại và có các biện pháp phòng trừ từ sớm.

Cây vải phổ biến trong các giai đoạn chín – thu hoạch. Dự báo thời tiết của khu vực trong tháng 6 có khả năng tiếp tục có nắng nóng. Nắng nóng giúp cho các diện tích vải chín đều và đẹp đồng thời đảm bảo độ ngọt của quả vải khi thu hoạch; người dân cần tranh thủ những ngày thời tiết nắng ráo để tập trung thu hoạch các diện tích vải đã chín. Bên cạnh nắng nóng, trong tháng 6 trên khu vực còn có khả năng chịu ảnh hưởng của bão/ATNĐ có khả năng hoạt động trên biển Đông. Do đó, người dân cần thường xuyên cập nhật diễn biến thời tiết để chủ động có các biện pháp ứng phó kịp thời trong trường hợp ảnh hưởng của bão/ATNĐ. Bên cạnh đó, trong tháng 6 khu vực có khả năng xảy ra mưa với tổng lượng mưa hữu hiệu của khu vực trong tháng 6 dao động trong khoảng 105-116mm; mức độ đáp ứng nước cho cây trồng trên khu vực cơ bản được đảm bảo, nhiều nơi lượng mưa dự báo trong tuần tới cao hơn so với nhu cầu của cây trồng có thể lên đến 2%. Trong điều kiện thời tiết như trên, cần chủ động có phương án để thoát nước kịp thời, tránh để tình trạng cây vải bị úng nước xung quanh gốc sẽ gây ra tình trạng nứt quả làm ảnh hưởng đến mẫu mã và chất lượng của quả vải thành phẩm. Sâu đục cuống quả, bọ xít nâu, bệnh thán thư, mã mực… là các đối tượng gây hại chủ yếu trên cây vải trong tháng tới cần chú ý.

Tin phát ngày: 01/6/2023
Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/7/2023

Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin

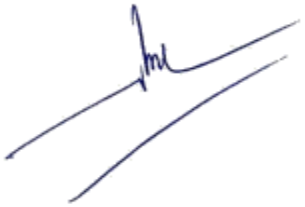

Phạm Thị Kim Phụng